

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/191/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7611219257
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 12. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľuboš Kunay
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2012:7611219257.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach vo veci žalobcu W. M. F., s.r.o., V., J. 5, IČO: 35 724 803, proti žalovanému F. X., bytom U. nad B. č. XXX, za účasti vedľajšieho účastníka K. na ochranu občana spotrebiteľa B., so sídlom v P., X. XX, o zaplatenie 2.928,64 € s prísl., o odvolaní žalobcu proti uzneseniu 4C 11/2012 - 63 z 12.4.2012 Okresného súdu Spišská Nová Ves

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie vo výroku o trovách konania vo vzťahu žalobcu a vedľajšieho účastníka.

Vedľajšiemu účastníkovi sa prisudzuje náhrada trov odvolacieho konania vo výške 23,10 € spočívajúca v trovách právneho zastúpenia a žalobca je povinný ju zaplatiť JUDr. Igorovi Šafrankovi, advokátovi, do 3 dní od právoplatnosti uznesenia.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa napadnutým uznesením zastavil konanie, vrátil žalobcovi súdny poplatok, rozhodol, že účastníci nemajú právo na náhradu trov konania a zaviazal žalobcu zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania vo výške 285,20 € do 3 dní od právoplatnosti uznesenia.

V dôvodoch uznesenia uviedol, že žalobca sa žalobou domáhal zaplatenia sumy 2.928,64 € na základe nesplateného úveru. Uviedol, že počas konania doň vstúpil vedľajší účastník na strane žalovaného a tento vzniesol námietku premlčania uplatneného nároku. Poukázal na to, že žalobca podaním z 3.4.2012 zobral žalobu späť a o zastavení konania preto rozhodol podľa § 96 ods. 1 až 3 O.s.p. O trovách konania rozhodol v zmysle § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p. a zaviazal žalobcu zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania, keďže žalobný návrh zobral späť bez uvedenia dôvodu. Vedľajšiemu účastníkovi priznal náhradu trov za 2 úkony právnej pomoci a to prípravu a prevzatie zastúpenia vrátane prvej porady s klientom a podanie odporu, vychádzajúc z hodnoty sporu 2.928,64 € bez kapitalizovaných úrokov z omeškania, v dôsledku čoho hodnota jedného úkonu právnej služby predstavovala 111,21 €. Priznal tiež režijný paušál (2 x 7,63 €) a 20 % DPH.

Uznesenie napadol včas podaným odvolaním žalobca. Napadol ním výrok o náhrade trov konania, ktorým bol zaviazaný na zaplatenie náhrady trov vedľajšiemu účastníkovi, jeho zástupcovi. Uviedol, že nevidí význam v právnom zastúpení vedľajšieho účastníka, keďže samotnou úlohou združenia je ochrana spotrebiteľa v spotrebiteľských sporoch. V danom prípade nemožno prijať záver, že právny zástupca vedľajšieho účastníka vykonal úkony nevyhnutné pre úspech vo veci, t.j. že poskytol právne služby, ktorých vykonanie by malo vplyv na rozhodnutie súdu, a ktoré by nemohol uskutočniť samotné združenie bez právneho zastúpenia. Vedľajší účastník je združením založeným na ochranu spotrebiteľa a teda prioritne sa predpokladá pomoc zo strany združenia založeného za týmto účelom, nie zo strany

zvoleného zástupcu združenia. Podľa údajov registrácie MV SR, samotné združenie má v radoch členov, ktorí evidentne majú právnické vzdelanie. Združenie disponuje rozsiahlymi znalosťami a vedomosťami v danej problematike, ktorou sa ako špecifickou zaoberá a je inštitúciou spôsobilou účinne ochraňovať práva spotrebiteľa v súdnom konaní. Na podporu tohto názoru poukázal na rozhodnutie Okresného súdu Nitra sp.zn. 25C 58/2012. Konštatoval ďalej v odvolaní, že ak sa združenie rozhodne využiť pre zastupovanie v konaniach pomoc advokáta, musí trovy právneho zastúpenia znášať z vlastných prostriedkov. V opačnom prípade jeho konanie vytvára dojem účelovosti, čo ustálil Krajský súd v Bratislave vo svojom rozhodnutí 5Co 26/2012 a obdobne tento súd aj v rozhodnutí 3Cob 259/2011. Zdôraznil, že účelom právneho zastúpenia je predovšetkým zastupovanie záujmov svojho klienta, avšak v danom prípade možno konštatovať, že právne zastúpenie vedľajšieho účastníka je nadbytočné, účelové a nehospodárne s poukazom na to, že samotné združenie sa prezentuje ako inštitúcia spôsobilá na ochranu spotrebiteľa aj v rámci súdneho konania. Konanie vedľajšieho účastníka v podobne jeho právneho zastúpenia je tak nehospodárne, na čo mal súd reflektovať použitím ust. § 150 O.s.p. a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznať.

Ďalej poukázal na to, že rozhodnutie o náhrade trov je aj nepreskúmateľné, nakoľko z rozhodnutia nie je zrejmé, akým spôsobom sa právny zástupca oboznámil so spisovým materiálom. Navyše vyjadrenia právneho zástupcu v konaní sú zhodné s vyjadreniami v iných konaniach (len vpisovanie do kontextu). Na základe navrhol zmeniť výrok napadnutého uznesenia tak, že vedľajšiemu účastníkovi sa náhrada trov konania nepriznáva a zároveň si uplatnil trovy odvolacieho konania vo výške 75,89 €.

Vedľajší účastník vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedol, že právo na zastúpenie má z rovnakých dôvodov, z akých ho má žalobca a je preto absurdné, ak žalobca, ako účastník konania zastúpený advokátom, upiera právo na zastúpenie advokátom inému účastníkovi. Účelnosť trov vynaložených na právnu pomoc možno odvodiť z článku 47 ods. 2 Ústavy SR. Uviedol, že v danom prípade konanie bolo zastavené po tom, čo žalobca vzal svoju žalobu späť v celom rozsahu až po vstupe vedľajšieho účastníka do konania, k späťvzatiu teda došlo v dôsledku aktivity vedľajšieho účastníka a preto niet pochybností, že účasť vedľajšieho účastníka v konaní je pre spotrebiteľa efektívna, v zmysle cieľov a účelu, na ktorý je združenie založené. Poukázal na to, že úloha združenia je v takých prípadoch, že zo strany dodávateľa ide o nekalé obchodné praktiky, nezastupiteľná, lebo aj keď súd skúma neprijateľné zmluvné podmienky ex offo, nemôže napríklad poučiť spotrebiteľa o premlčaní, pritom prax potvrdzuje, že dodávateľia majú celoplošne snahu ignorovať premlčaciu lehotu podľa OZ a predkladajú nekalým spôsobom spotrebiteľovi zmluvné podmienky, podľa ktorých sa dožadujú premlčacích lehôt podľa Obchodného zákonníka a často aj desaťročných premlčacích lehôt, resp. dodatočne podsúvajú spotrebiteľom na podpis uznanie dlhu na predtlačенých formulároch. Prax tiež potvrdzuje, že sociálne a vedomostne slabý spotrebiteľ rezignuje na takéto praktiky a prijme akékoľvek rozhodnutie, sám sa brániť nevie a na advokáta nemá. Logika tejto argumentácie spočíva v tom, že žalobca chce ľahšie z pasivity a rezignácie spotrebiteľa, čo mu vyhovuje. Podčiarkol, že svojou činnosťou naplňa vysoké ciele politiky EÚ v oblasti ochrany spotrebiteľov a na napĺňanie týchto cieľov je odkázaný na právne služby a aj keď je združením na ochranu spotrebiteľov, združenie nie je právnikom a bez pomoci advokátov sa tak nezaobide. Dal do pozornosti rozsudok Súdného dvora EÚ vo veci C - 279/09, z ktorého vyplýva, že združenie na ochranu spotrebiteľa má právo na advokáta a aj na náhradu trov konania a okrem toho aj novelizované znenie § 137 O.s.p., podľa ktorého vyslovene vedľajšiemu účastníkovi patrí náhrada trov výdavkov za zastúpenie advokátom. K odvolacej námietke žalobcu, že súdy majú na dané prípady aplikovať § 150 O.s.p. uviedol, že nie sú splnené podmienky aplikácie tohto ustanovenia, podľa ktorého pre jeho použitie musí ísť o dôvody hodné osobitného zreteľa a o výnimočné okolnosti. Čo sa týka námietok žalobcu vo vzťahu k uskutočneniu úkonu právnej služby - prevzatie a príprava zastúpenia tvrdil, že tento úkon bezpochyby a logicky musel uskutočniť, keďže sa stal vedľajším účastníkom v konaní v zastúpení advokátom a súd s ním v tejto pozícii koná. Teda výsledkom, resp. výstupom úkonu prevzatie a príprava zastupovania vrátane prvej porady s klientom je vstup vedľajšieho účastníka a až potom môže nasledovať oboznámenie sa so žalobou a jej prílohami, po čom môže nasledovať úkon vyjadrenia k žalobe. Úkon prevzatia a prípravy zastupovania vrátane prvej porady s klientom vedľajšieho účastníka spočíva podľa pokynov klienta v zistení existencie živej spotrebiteľskej veci na súde a zistenie dodávateľa, ktorý žalobu podal, vrátane súvisiacich administratívnych a daňových evidencií (žiadosť o poskytnutie informácií potrebných na vstup do konania, založenie spisu, evidencia v menoslove, nápade a v ďalších evidenciách podľa

spisového poriadku a pod.). V rámci úkonu zasiela následne vstup vedľajšieho účastníka do tej ktorej spotrebiteľskej veci na súd, čím sa stáva vedľajším účastníkom konania a súčasne žiada o doručenie žaloby s prílohami. K odvolacej námietke žalobcu, že jeho vyjadrenia sú zhodné s vyjadreniami v iných konaniach uviedol, že to je len preto, lebo týmito vyjadreniami reaguje na rovnaké žaloby žalobcu a zdôraznil, že mu nie je jasné, prečo by pri prípadnom znášaní námietky premlčania mal v každej veci používať nejaké inovované formulácie. Konštatoval, že celé odvolanie žalobcu mu vyznieva tak, ako keby si žalobca od súdu nárokoval, aby súd ochraňoval hospodárske záujmy na jeho strane, avšak v spotrebiteľských veciach ide podľa článku 169 ods. 1 Zmluvy o fungovaní EÚ o podporu záujmov spotrebiteľov, o zaistenie vysokej úrovne ochrany spotrebiteľov a hospodárskych záujmov spotrebiteľov. V ďalšom poukázal na rozhodnutia iných súdov v otázke náhrady trov konania vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi a z niektorých (KS Banská Bystrica 13Co, KS Trenčín 17Co, KS Košice 9Co a KS Prešov 1Co) osobitne citoval na podporu svojej argumentácie častí odôvodnení týchto rozhodnutí. Napokon zdôraznil, že podstatu správnosti výroku súdu prvého stupňa o náhrade trov konania vidí v tom, že žalobca zobral žalobu späť, preto zaviniť zastavenie konania a mal by znášať náhradu jeho trov. Navrhol z týchto dôvodov potvrdiť napadnuté uznesenie ako vecne správne a priznať mu náhradu trov odvolacieho konania za toto vyjadrenie k odvolaniu spolu s režijným paušálom a DPH vo výške 93,80 €.

Odvolací súd bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) prejednal vec v rozsahu vyplývajúcom z § 212 ods. 1, 3 O.s.p. a dospel k záveru, že uznesenie v napadnutom výroku je vecne správne, preto ho potvrdil podľa § 219 ods. 1 O.s.p.

Podľa obsahového vymedzenia dôvodov odvolania, vecná nesprávnosť napadnutého uznesenia súdu prvého stupňa spočíva v podstate v tom, že súd na rozhodnutie o trovách konania neaplikoval ust. § 150 O.s.p., hoci mal podľa názoru žalobcu podľa neho pri tomto rozhodnutí postupovať, lebo tak ako to uviedol vo svojom podaní v súvislosti so späťvzatím žaloby, právne zastúpenie vedľajšieho účastníka je v tomto prípade nehospodárne, neúčelné a nadbytočné.

Odvolací súd zhodne so súdom prvého stupňa zastáva názor, že v danej veci na rozhodovanie o trovách konania medzi žalobcom a vedľajším účastníkom neprichádzala do úvahy aplikácia § 150 O.s.p. Aplikácia ust. § 150 ods. 1 O.s.p. musí zodpovedať osobitným okolnostiam konkrétneho prípadu. Takéto okolnosti v posudzovanej veci ani podľa názoru odvolacieho súdu nie sú dané. Vedľajší účastník ako občianske združenie na ochranu spotrebiteľov má legitímne právo na náhradu trov v konaní, v ktorom poskytoval ochranu práv spotrebiteľovi. Týka sa to aj trov, ktoré mu vznikli z titulu jeho právneho zastúpenia. Trovy právneho zastúpenia v zásade sa považujú za účelne vynaložené trovy v súdnom konaní. Pokiaľ súd prvého stupňa v danom prípade priznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania, postupoval správne a správne ustálil aj výšku náhrady trov, lebo obidva úkony poskytnutej právnej služby boli vykonané účelne a teda v príčinnej súvislosti s potrebou ochrany práv účastníka.

Vedľajší účastník mal aj v odvolacom konaní úspech, preto mu bola priznaná náhrada požadovaných trov (§ 224 ods. 1, § 142 ods. 1, § 151 ods. 1 O.s.p.) pozostávajúca z odmeny za poskytnutú právnu službu - jeden úkon právnej služby za podané vyjadrenie k odvolaniu (§ 14 ods. 1 písm. b/ vyhl. č. 655/2004 Z.z.), a to vo výške 11,62 € a k tomu režijný paušál 7,63 €. Zástupca vedľajšieho účastníka preukázal, že je platcom DPH, preto mu bola priznaná aj 20% DPH, t.j. 3,85 €, spolu náhrada trov titulom právneho zastúpenia 23,10 €. Poskytnutie právnej služby považuje odvolací súd za účelne vynaložený úkon, keďže aj vedľajší účastník má právo podať vyjadrenie k odvolaniu žalobcu proti napadnutému rozsudku. Pri skúmaní hľadiska účelnosti tohto úkonu právnej služby (t.j. vyjadrenia k odvolaniu), odvolací súd vychádzal z obsahu podania a vzhľadom na jeho vecný charakter posúdil aj tento úkon právnej služby ako účelne poskytnutý. Predmetom odvolacieho konania boli len trovy konania priznané súdom prvého stupňa vo výške 285,20 €, čo je tarifná hodnota veci v odvolacom konaní (§ 10 ods. 1 cit. vyhl.). Odmena však patrí iba vo výške jednej polovice základnej sadzby tarifnej odmeny, teda nie vo výške 23,24 €, ale 11,62 €, v súlade s § 14 ods. 3 písm. b/ cit. vyhl.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z. v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti uzneseniu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.